

Kissan krooninen munuaisten vajaatoiminta – kirjallisuuskatsaus

Chronic kidney disease in cats – Review

YHTEENVETO

Krooninen munuaisten vajaatoiminta on yleinen sairaus vanhoilla kissoilla. Koska sen aiheuttaja jää usein tuntemattomaksi, sairauden ennaltaehkäisy on vaikeaa. Munuaisten toiminnan vajeus johtaa tyypipitoisten kuona-aineiden kertymiseen ja neste- ja elektrolyyttitasapainon häiriintymiseen. Tyypillisiä oireita ovat lisääntynyt juominen ja virtsaaminen sekä laihtuminen. Diagnoosi perustuu kohonneisiin munuaisarvoihin ja laimeaan virtsaan. Tyypillisiä verinäytelöydöksiä ovat lisääntyneet urea-, kreatiniini- ja symmetrinen dimetyyliarginiini-pitoisuudet. Potilailla voidaan havaita myös proteinuria ja korkea verenpaine. Munuaisten vajaatoimintaa ei voida parantaa, mutta sen etenemistä on mahdollista hidastaa. Hoidon kulmakiviä ovat ruokavalio, nestetasapainon ylläpito sekä proteinurian ja verenpaineen hallinta. Hoitosuosituksukset pohjautuvat vajaatoiminnan vakavuusasteeseen. Pitkälle edenneen munuaisten vajaatoiminnan ennuste on huono. Varhaisen diagnoosin ja oikein suunnatun hoidon avulla monien munuaisten vajaatoimintaa sairastavien kissojen elämänlaatua voidaan parantaa ja elinikää pidentää.

SUMMARY

Chronic kidney disease is common in older cats. As the etiology is unknown, disease prevention is difficult. Kidney disease leads to the accumulation of nitrous waste products and disturbances in fluid and electrolyte balance. Typical signs include polydipsia, polyuria and weight loss. Diagnosis is based on increased serum kidney parameters and dilute urine. The most common laboratory findings are increased urea-, creatinine- and symmetric dimethyl arginine concentrations. Patients may also have proteinuria and hypertension. Chronic kidney disease is irreversible but the disease progress can be delayed. The cornerstones of treatment include diet, maintaining a good hydration status, controlling hypertension and reducing proteinuria. Treatment recommendations are based on the severity of the disease. Prognosis is poor in the advanced stages of the disease. With early diagnosis and proper treatment, the quality of life can be improved and life span extended for many patients.

YDINKOHDAT

- Krooninen munuaisten vajaatoiminta on vanhojen kissojen yleisiä sairauksia.
- Ensimmäisiä oireita ovat lisääntynyt juominen ja virtsaaminen.
- Diagnoosi perustuu kohonneisiin munuaisarvoihin ja laimeaan virtsaan.
- Sairauden vakavuusaste voidaan määrittellä IRIS-luokituksella seerumin kreatiniinin, virtsan proteiinipitoisuuden, verenpaine- mittauksen ja symmetrisen dimetyyliarginiinin analyysin avulla.
- IRIS-luokitus auttaa hoitosuunnitelman laatimisessa sairauden eri vaiheissa.
- Hoidon tavoitteena on hidastaa vajaatoiminnan kehittymistä, lievittää oireita ja pidentää elinikää.

Artikkeli tuli toimitukseen 13.6.2016.